

משרד המשפטים
לשכת המנהלת הכללית

ירושלים, כ"ו ניסן תשע"ט
01 מאי 2019
מספרנו: 003-99-2019-002964

לכבוד
משתתפי הישיבה

שלום רב,

הנדון: סיכום ישיבה מיום 10.2.19 של צוות יישום ומעקב עקרונות דו"ח הצוות הבין-משרדי
להתמודדות עם השלכותיה השליליות של הפוליגמיה הפועל לפי החלטת ממשלה 4211

משתתפים:

עו"ד אמי פלמור - יו"ר הצוות, מנכ"לית משרד המשפטים
ד"ר איאד זחאלקה - מנהל בתי הדין השרעיים, משרד המשפטים
- פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
- מתאמת המאבק בסחר בבני אדם, משרד המשפטים
- פרקליטות הדמינה, משרד המשפטים
- יעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
- יעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
- יעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
- שרד החקלאות
- משטרת ישראל
- המוסד לביטוח לאומי
- משרד העבודה והרווחה
- משרד העבודה והרווחה
- שות האוכלסין וההגירה
- משרד הבריאות
- משרד הבריאות

שרד הפנים
- המשרד לביטחון פנים
שרד האוצר
- משרד הכלכלה
- הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
ב - משרד החינוך
נציג ציבור
- נציג ציבור
נציג ציבור – עמותת רגבים
עו"ד נעילה חנאווי-כראם – יועצת למנכ"ל משרד המשפטים

ביום 10.2.19 התקיימה הישיבה השנייה של צוות יישום ומעקב אחר המלצות דו"ח הצוות הבין-משרדי לעניין התמודדות עם תופעת הפוליגמיה (להלן - **המלצות הדו"ח**). להלן עיקרי הנושאים שנדונו בישיבה:

1. בפתח הישיבה עדכנה יו"ר הצוות כי:

- א. ביום 15.1.19 נערך סיור עם שרת המשפטים, הגב' איילת שקד, ברהט שנועד בעיקר לבקר באזור התעשייה ברהט. במסגרת הסיור נערך ביקור במוסד לביטוח הלאומי, בית הדין השרעי במחוז הדרום, המשטרה והפרקליטות שבמהלכו כל אחד מהגופים האמורים הציג את חלקו וקשייו בהתמודדות עם אכיפת תופעת הפוליגמיה.
- ב. התכנס פורום מחוזי של כל הגופים הרלוונטיים במחוז הדרום לצורך יצירת נוהל העברת מידע ושיתוף פעולה בנושא האכיפה. על כן, הגב' דינה דומניץ, הוצמדה לפורום.
- ג. התכנסה וועדה בראשות סמנכ"ל המשרד לביטחון פנים שמטרתה לבחון את תופעת ריבוי הנישואין לנשים פלסטיניות.
- ד. יו"ר הצוות נפגשה במסגרת כנס התנעת תכניות הפיתוח ברשויות המקומיות, עם ראשי הרשויות הבדואיות החדשים שנבחרו ושוחחה אותם אודות תופעת הפוליגמיה.

2. נציגי הגופים המשתתפים סקרו בפני הצוות את תמונת מצב ביצוע החלטת הממשלה מס' 4211 (להלן - **החלטת הממשלה**) מאז ישיבת הצוות הקודמת:

- א. **נציג משרד החינוך** עדכן כי הנחיית נציב שירות המדינה העוסקת בהתמודדות עם תופעת הפוליגמיה בשירות המדינה (להלן - **הנחיית הנציב**) הועברה לטיפולו של גורם בכיר במשרד החינוך לצורך בחינתה על ידי הלשכה המשפטית במשרד החינוך ויישומה החל מיום 1.9.2019. כמו כן, הצוות עודכן כי משרד החינוך החל ליישם תכניות לימוד לשכבות גיל שונות והנוגעות לפוליגמיה.

*** יו"ר הצוות ביקשה להתחיל ביישום הנחיית הנציב כבר עתה במכרזים הנערכים לפני 1.9.2019. כמו כן, יו"ר הצוות ביקשה להציג בפני הצוות את תכניות הלימוד המועברות בבתי הספר השונים, תוך מתן דגש לנושאים, היקף הלימודים, שכבות הגיל הרלוונטיות ועוד.**

ב. נציג משרד הפנים עדכן כי אמורים לקבל מהמרכז לשלטון מקומי שם של נציג שיהיה נוכח בישיבות עם ראשי הרשויות הבדואיות. במקביל עובדים על הכנת מסמך מעדכן שיועבר לראשי הרשויות המקומיות הן לגבי החלטת הממשלה והן לגבי העדכונים השוטפים שנמסרים במהלך ישיבות הצוות.

ג. נציגת משרד העבודה והרווחה (זרוע הרווחה) עדכנה כי ממשיכים לטפל בהשלכות של הפוליגמיה במספר מישורים ואף מייעדים לכך את רוב התקציב. בהקשר זה הצוות עודכן כי משרד הרווחה החל שיתוף פעולה עם משרד האוצר על מנת להגדיר בצורה טובה יותר את היעדים בנושא. נציגת משרד הרווחה הוסיפה ועדכנה כי נעשה ניסיון לאמוד את מספר המשפחות הפוליגמיות בדרום, אולם הדבר לא צלח, בין היתר, בשל בעיה טכנית שאמורה להיפתר. כמו כן, משרד הרווחה החל בתכנית "אלף הימים" המנוהלת ע"י הגוינט והמיועדת לפעוטות (0-3) ברשויות הבדואיות לרבות הפזורה. זאת בנוסף לתכנית הכשרת לעובדות סוציאליות מהחברה הבדואית.

*** יו"ר הצוות ביקשה מנציגי משרד הרווחה, הכלכלה, הבריאות וכן מכלל משרדי הממשלה האחרים ליידע את המנהלים הכלליים והממונים במשרדיהם אודות הנחיית הנציב, זאת על מנת לפעול בהתאם לאמור בה באופן מידי וכן לעקוב אחר הדיווחים.**

*** יו"ר הצוות ביקשה מהמשרה לדווח למשרד הרווחה אודות המשפחות לגביהן נפתח תיק חקירה בעבירת ריבוי נישואין.**

ד. נציגת המוסד לביטוח לאומי עדכנה כי נוהל העברת מידע למשרה אמור להתפרסם בימים הקרובים. באשר לגיוס חוקרים דוברי ערבית, נציגת המוסד לביטוח לאומי עדכנה כי קיימת בעיה מסוימת מול אגף תקציבים ומטופלת ישירות ע"י המנהל הכללי של המוסד לביטוח לאומי. עוד עודכן הצוות כי תיקון סעיף 17 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 נמצא עדיין בבירור מול מחלקת ייעוץ וחקיקה. נציג יעוץ וחקיקה [REDACTED] הצטרף לדברים וציין כי יפעל לקידום הנושא.

*** יו"ר הצוות ביקשה מנציגת המוסד לביטוח לאומי ומנציג יעוץ וחקיקה לקדם את תיקון סעיף 17 ולסיימו בהקדם. עוד ביקשה יו"ר הצוות מנציגת האוצר לפעול לקידום גיוס חוקרים דוברי ערבית.**

ה. נציגת **יעוץ וחקיקה (פלילי)** עדכנה כי הועברה הצעה לתיקון הנחיית היועץ המשפטי לממשלה ביחס לעבירות המרמה כנגד המוסד לביטוח לאומי וכעת ממתנינים לאישורו של פרקליט המדינה לנוסח המוצע.

ו. **מנהל בתי הדין השרעיים** עדכן כי בהתאם לנוהל העברת המידע שגובש, הדיווח המועבר מטעם בית דין השרעי למשטרה, כולל את העתק ההחלטה ואת חוזה הנישואין וכי לא הייתה התחייבות להעביר את המסמכים עם תרגום לעברית. באשר לכמות התיקים המדווחים, הצוות עודכן כי עד חודש אוגוסט 2018 מספר התיקים המדווחים למשטרה עמד על כ- 10 בחודש. החל מספטמבר 2018 מספר התיקים המדווחים למשטרה עמד על כ- 3 תיקים בחודש.

ז. נציגת **משרד הבריאות** עדכנה כי עתיד לקום בקרוב בבית-החולים סורוקה מרכז מוקד המיועד להנגשת זכויות לכלל האוכלוסייה לרבות נשים בדואיות במשפחות פוליגמיות. כמו כן, הנושא של מרפאה ניידת נמצא בהליך של מכרז. עוד עדכנה נציגת משרד הבריאות כי הנחיית הנציב הועברה לסמנכ"ל משאבי אנוש במשרד.

ח. נציגת **משרד הכלכלה** עדכנה כי בכל הנוגע לאזור תעשייה שוקת, הנושא נמצא בפני הוועדה המחוזית בשלבי אישור מתקדמים. כמו כן, תכנית מסחר מקוון פועלת באופן שוטף.

ט. נציגת **משרד העבודה והרווחה (זרוע העבודה)** סקרה את ההכשרות השונות המועברות לנשים בדואיות במסגרת הכשרות של מרכז ריאן ושל האגף להכשרה מקצועית. כמו כן, הצוות עודכן כי 12 מעונות יום מלאים אך במקביל נערכת בדיקה באשר לטענה כי חלק ממעונות היום אינם מלאים.

י. נציגת **המשרד לביטחון פנים** עדכנה אודות התכנסות הוועדה לבחינת השפעת תופעת ריבוי הנישואין לנשים פלסטיניות ודרכי ההתמודדות איתה, בראשות המשנה למנכ"ל המשרד לביטחון פנים.

* יו"ר הצוות הודתה למשתתפים בישיבה וביקשה מהם להמשיך ולעקוב אחר יישום המלצות הדו"ח ולעדכן בישיבה הקרובה. כמו כן, יו"ר הצוות ביקשה מכלל הנציגים לנצל את התקציבים שהוקצו בצורה נכונה ולמהלכים אפקטיביים.

ישיבת הצוות הקרובה תתקיים ביום 6.5.19 בשעה 15:00, ברשות הפטנטים בגן הטכנולוגי בירושלים, קומה 3.

בכבוד רב,

נעימה חנאווי-כראס, עו"ד
יועצת למנהלת הכללית